

tandem

APRIL 1975

DET DANSKE SPEJDERKORPS PATRULJELEDERBLAD

DA DETTE NR. BL.A. HANOLER OM WOOD-CRAFT,
OPPRISKER VI LIGE DE VIGTIGSTE SKOVREGLER!

VOR BREVKASSE

HEJ TANDEM!

Da nu jeres (vores) blad hedder TANDEM, synes jeg det ville være en god ide, hvis I viste i jeres udmærkede blad, hvordan man kan lave en tandem, el., henvis til en bog, hvor man kan læse hvordan det kan gøres. Jeg mener ikke I har vist det før.?

Mange spejderhilsener fra
"Den tilfredse læser"
Trille fra Fredericia.

SÅDAN LAVES EN
RIGTIG TANDEM

side 2

SVAR

KÆRE TRILLE

Tak for dit brev. Vi kan sige med det samme, at I ikke selv kan fremstille en tandem-cykel. Det må I overlade til en fagmand - jeres lokale smed, eller en spejderfar- eller -mor med svejse-certifikat.

Vi har kun prøvet at lave "tandemer" af papir, men har I skaffet nogle gamle cykler, kan vi umuligt tro at det vil volde vanskeligheder, i jeres egn af landet, at finde en, der vil svejse den sammen ganske gratis. Vedkommende ved givet også, hvordan den laves. Husk det skal være solidt!

Vi synes, det er alle tiders ide for en patrulje at mønstre frem på tandem. Vi er meget interesseret i et billede til forsiden af en patrulje på tandem.

Jørgen Tandem

PATRULJENS FORÅRSPROJEKT WOOD-CRAFT

Wood-craft, det er sådan noget med at stave til spejder med blomster, og lave collage af visne blade - er det ikke?

Jo, det kan det også være, men det var måske en ide at få lidt mere hold på det. Altså - vi laver et Wood-craft projekt.

Vi laver en udstilling, der viser hvordan dyrelivet og planterlivet er forskellige steder.

Det kan f.eks. være i en bøgeskov og på en eng, på en grøftekant og en strand. To forskellige steder i den samme skov. Der er mange muligheder, men man vælger selvfølgelig det, der er lettest tilgængeligt.

1. MODE

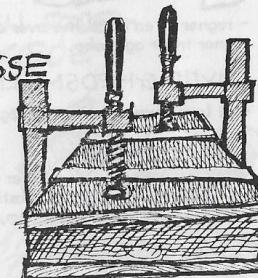
1. møde. Planlægning af projektet og uddeling af opgaver, planen kommer f.eks. til at se sådan ud:

2. MODE

VI LAVER EN
PLANTEPRESS

af to stykker hård masonit og to lærerremme
når pressen skal bruges lægges skiftevis aviser og planter,
melleml de to masonitplader, der spændes fast sammen
med remmene

Vi lærer at bruge en illustreret flora
- hvis trappen ikke har en, kan den lånes på biblioteket
- vi øver os på de planter vi kan finde lige ved mødelo-
kalet.

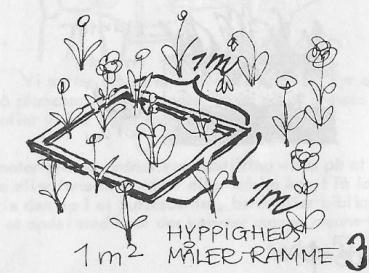
3. MODE

ØVELSER I
KORTSKITSER

"HYPPIGHEDS-
MÅLER"

- efter et par forøvelser tegner vi en skitse af grunden.

Vi laver en solid ramme på 1m^2 , den skal vi bruge til
at få et indtryk af hvilke planter der er flest af på en lo-
kalitet. Det er nemlig tit sådan at nogle få store plan-
ter springer i øjnene, mens der i virkeligheden er mange
flere af en lille undselig planter.

Derfor bruger man rammen 1m^2 . Man kaster den så
den rammer et tilfældigt sted, og ser så efter hvilke plan-
ter der gror der hvor rammen faldt ned.

De planter man finder skriver man ned i skemaet og giver
dem et kryds. Dette gøres 10 gange og hver gang kryd-
ses de fundne planter ind. 10 kryds er svaret til 100%
dækning d.v.s. planten vokser alle vegne. 1 kryds =
10% dækning d.v.s. planten er sjælden.

Når vi har lavet rammen prøver vi hyppighedsmålingen
på grunden. (Se skema næste side)

NINAS PLANTEHYPPIGHEDSMÅLINGSSKEMA

SE FORRIGE SIDE ...

KAST NR.

PLANTEART	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	ALT	%
VIOL	X	X	X	X	X	X	X	X	8	8	25	= 32%
ANEMONE	X	X	X	X	X	X	X	X	8	8	25	= 32%
GULDNAELDE	X		X	X	X	X	X	5	5	25	= 20%	
VORTEROD		X		X				2	2	25	= 8%	
.....												

1. TUR

På begge de lokaliteter vi har valgt (f.eks. bøgeskov og eng)

- tegner vi en kortskitse over området, hvor vi også indtegner træer og buske,

HYPPIGHEDSMÅLING

- vi laver hyppigheds undersøgelsen med vores ramme,

SAMPLING

- vi samler nogle eksemplarer af alle de planter vi finder og tager dem med hjem i plastikposer vi binder knude på efter at have åndet ned i dem,

ORMEJAGT

- for at finde ud af hvor hurtigt døde planter og blade omdannes til jord tæller vi regnorme (jo flere orme= jo hurtigere omdannelse)

- vi graver et hul på ca. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2}$ meter $\frac{1}{2}$ m dyb, og smulrer al jorden mellem fingrene, så vi finder alle ormene.
- Vi tæller hvor mange der er, og skriver det ned.
- Nogle af ormene tager vi med hjem i et glas med lidt jord og blade.

planter
muld
sand
ler
jord

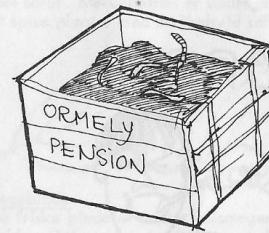
TVÆRSNIT

- Vi vil gerne vide hvordan jordbunden er, og derfor tegner vi et tværsnit af jordbunden når vi har talt ormene (tegn ler, muld, sand o.lign. ind)

HUSK AT DÆKKICE HULLET
TIL IGEN.

side 4

4. MØDE

Vi laver et nyt hjem til regnormene. Et akvarium eller en stor blikdåse fyldes halvt med jord (må ikke være for tør) efter at ormene er flyttet ind giver vi dem friske blade, som vi har afvejet f.eks. 50 g. Nu kan vi holde øje med hvor lang tid det varer før bladene forsvinder.

I en anden dåse med orme kan vi lægge forskellige slags blade og holde øje med hvilke der først forsvinder. - På den måde finder vi ud af hvilke blade ormene bedst kan lide.

ved hjælp af floraen finder vi ud af hvad planterne hedder, hvor de bedst kan lide at vokse, samt hvilke fælles træk der er ved alle planterne på hver lokalitet.

- vi presser planterne i vores presse.

5. MØDE

2. TUR

På hver lokalitet graver vi nogle syltetøjsglas ned i jorden, og lader dem stå lige til vi skal hjem - og så er der forhåbentlig nogle insekter og andre smådyr der er gået i fælden - låg på og med hjem.

- vi prøver at høre og se så mange fugle som muligt
- vi går på opdagelse efter dyreboliger, som vi kan tegne eller fotografere,
- vi indsamler dyremærket materiale og dyrekogler,
- måske finder vi nogle dyrespor vi kan tage en afstøbing af eller tegne.

6. MØDE

BESTEMMELSE/FØDEKÆDE

ved hjælp af bøger f.eks. "hvad finder jeg ..." ser vi, vi ud af hvad det er for nogle dyr vi har fanget, hvad de lever af og hvor de bedst kan lide at leve.

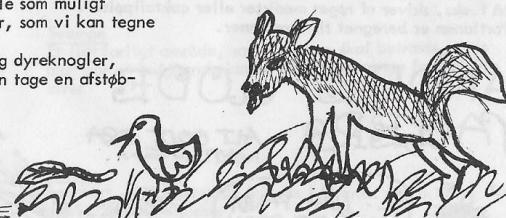
Vi samler alt det materiale vi har fundet på turen til listen over hvilke dyr der lever på vores lokalitet - den er opdelt i grupper: fugle, pattedyr, insekter o.s.v.

Vi tegner dyrene ind i en fødekæde og sammenligner kæderne. Om fødekæder kan du læse i "den lille nyttige".

FOTO/INDSAMLING/AFSTØBNING

EN FODE-KÆDE

Vi sætter alt vores materiale både og dyr og planter på plancher. Vores planter tages ud af pressen, de fotografier vi har taget fremkaldes og sorteres.

7-8. MØDE

UDSTILLING

Når alt materialet er ordnet kan udstilling vises på et tropsmøde eller forældremøde - eller måske kan I få lov til at stille den op i et butikscenter, bank eller bibliotek eller et andet sted hvor der kommer mange mennesker.

side 5

NATUR MAD

BRÆNDENAELDESUPPE

Man tager :

2 liter friskplukkede, lyse skud af brændenælder.

Salt og peber

3 spiseskefulde margarine

2 spiseskefulde mel

1½ liter bouillon fra dåse eller pulver

1 lille bundt purløg

Afg

Brændenælderne skyldes og befries for stængler, kommer i let saltet kogende vand og koger i ca. et kvarter, herefter hældes kogevandet fra, brændenælderne skyldes i koldt vand, drypper godt af, imens smeltes fedtstofet i en gryde, melet blandes i og långsomt spades der med bouillonen, suppen koger igennem ca. 5 minutter.

Imens suppen koger igennem hakkes brændenælderne med en kniv. Suppen smager til med salt og peber, de fint hakkelte brændenælder kommer i og suppen varmes godt igen nem, den må ikke koge efter at brændenælderne er kommet i, så ødelegges den fine grønne farve.

Brændenældesuppen serveres med det fint hakkelte purløg og halve hårdkogte æg. Der kan evt. kommes lidt ekstra fyld på f.eks. skiver af røget medister eller cocktailpølser.

Portionen er beregnet til 4 personer.

ANDRE GODE SAGER

ALT GODT PÅ NATUREN

PL: NÅH FANDT DU SÅ DE BROM-BÆR?

Bregnér

De friske rodskud smager som asparges, hvis hårlaget gnides af i lidt vand, før de bitre, koges de i ca. 10 minutter.

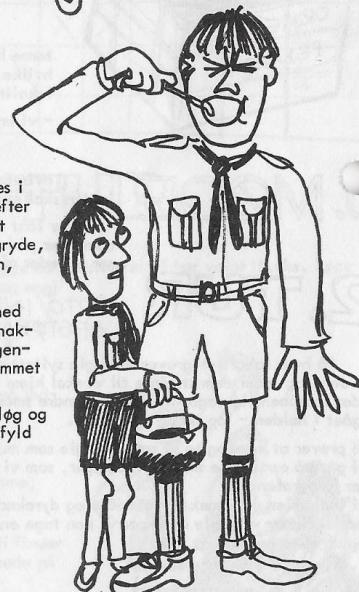

Bær

Hyben, agern, vilde jordbær, brombær, hindbær, blåbær, tyttebær o.s.v.

Side 6

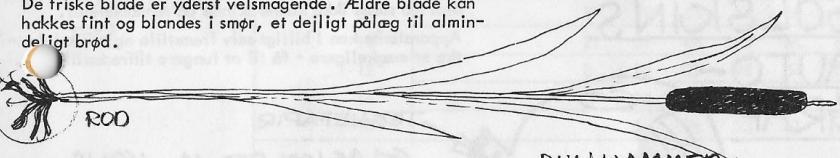
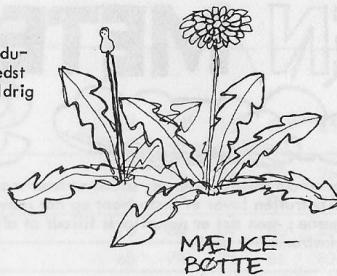
Mælkebøtter

Koges i ca. 10 minutter. Vandet hældes væk. Dette reducerer den bitre smag. Bladene kan spises rå. Smager bedst som salat. Mælkebøtten er undtagelsen fra reglen om aldrig at spise planter med mælkehvid saft.

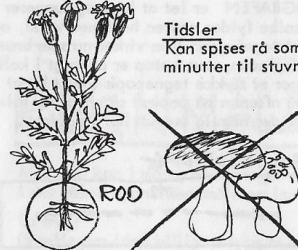
Bøgeblade

De friske blade er yderst velsmagende. Ældre blade kan hakkes fint og blandes i smør, et dejligt pålegg til almindelig brød.

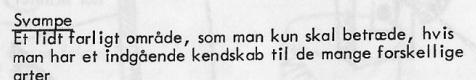
Dunhammer

Friske rodskud smager som asparges.

Tidsler

Kan spises rå som salat. Roden er velsmagende. Koges i 8 minutter til stuvning.

Svampe

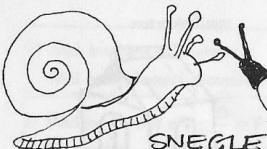
Et lidt farligt område, som man kun skal beträde, hvis man har et indgående kendskab til de mange forskellige arter

DYR

Frør

Lækker. Det meste kød findes i lærene. Bør skindes. OBS. Spis ikke tudser.

Snegle

En virkelig lækkerbidsken. Kan spises på to måder :

1. rå : knus skallen og tag sneglen ud.

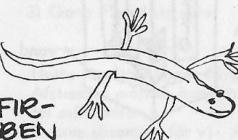
2. koges i 5 min., trækkes derefter ud med en nål.

OBS. Spis kun snegle med hus.

Firben og sno

Hovedet af og skindes. Koges ca. 10 minutter. Yderst velsmagende.

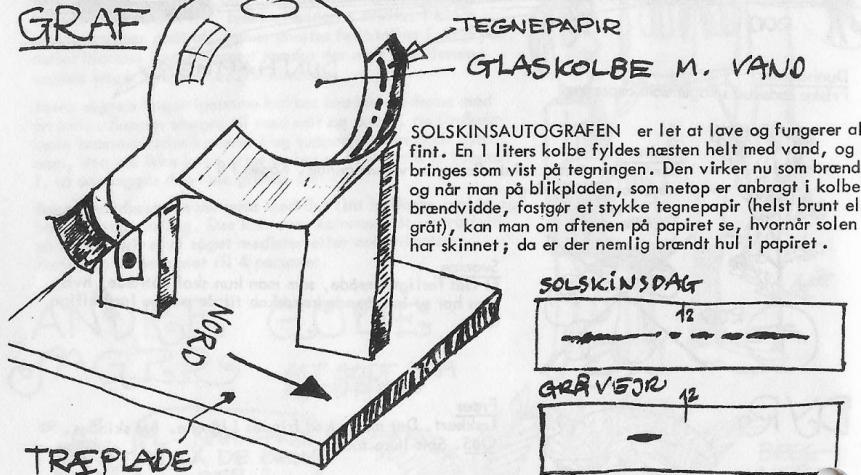

Side 7

EN METEOROLOGISK STATION

I kan deles om instrumenterne, sådan at hver mand (eller dame) i patrullen laver et instrument og har ansvaret for aflesningerne; men det er naturligvis tilladt at aflese de andres instrumenter også.

SOLSKINS AUTO-GRAF

Det er bedst, hvis instrumenterne er så robuste, at de kan tåle at være med på jeres lejre og week-end. Stationen skal stå frit, så vej og vind kan påvirke instrumenterne, blot må solen ikke kunne skinne på termometret.

Apparaterne kan i billigt selv fremstille og - hvad der måske er mærkeligere - få til at fungere tilfredsstillende.

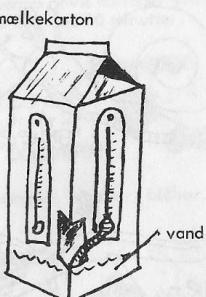
HYGROMETER (= fugtighedsmåler)

Et rundt snørebånd trækkes over væskeholderen på termometret og føres igennem et hul i kartonen ned i vandet i bunden, et stykke gaze kan også bruges her.

På fugtighedsmåleren aflæses temperaturen både på det "tørre" og det "væde" termometer. Regn forskellen ud på de to temperaturer. Nu bruges det tal, i der ved kom frem til, og den temperatur I aflæste på det "tørre" termometer i tabellen over luftens fugtighedsgrad.

(se næste side)

Side 8

TALLENE
I TABELLEN AN-
GIVER
HVOR
MEGET
LUFTENS
FUGTIGHED
ER

LUFTENS FUGTIGHEDSGRAD

For- skellen i grader mellem de to termometre	Luftens temperatur (det "tørre" termome- ter)	5°	10°	15°	20°	25°	30°			
		1°	2°	3°	4°	6°	8°	10°	12°	14°
		92	93	94	95	96	96			
		84	87	89	90	92	92			
		76	80	84	86	87	88			
		68	74	78	81	83	85			
		52	61	68	72	75	78			
		37	49	58	64	68	71			
		22	37	48	55	61	65			
		8	26	39	48	54	59			
		16	30	40	47	53				
		5	21	33	41	47				

REGNMÅLER

Med den kan I måle, hvor meget regn, der er faldet f.eks. i det sidste døgn. Regnmåleren laves af:

En tragt
Et måleglas (den billigste type er af plastic)
Et paprør (lav det evt. selv)

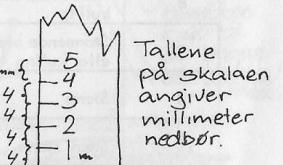
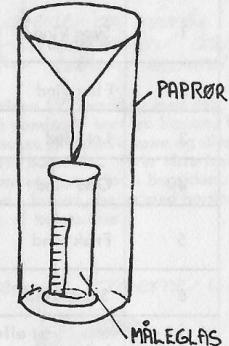
Tragten samler regnen, og i måleglasset kan resultatet afleses.

For nemt at kunne aflese instrumentet skal vi bruge lidt LOMMEMATEMATIK efter denne opskrift:

		eksempel
1) Mål tragten diameter :	D	8 cm
Mål måleglassets diameter:	d	4 cm
2) Divider D med d : $\frac{D}{d} = F$		$\frac{8}{4} = 2$
Resultatet er forholdstallet F.		
3) Gang F med sig selv		$2 \cdot 2 = 4$

Dette resultat bruges til at lave en ny skala til måleglasset:
Afstanden mellem hver streg på skalaen skal være dette antal millimeter.

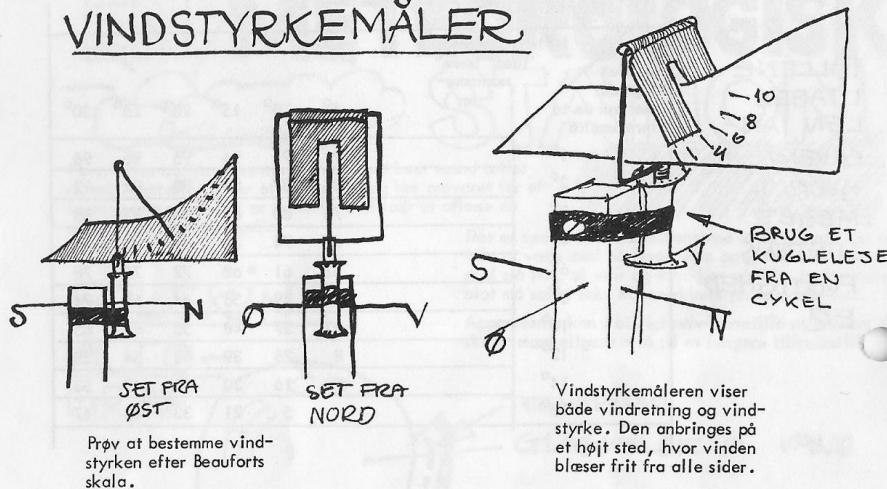
I vores eksempel får vi 4 mm mellem stregene.

Tallene
på skalaen
angiver
millimeter
nedbør.

Side 9

VINDSTYRKEMÅLER

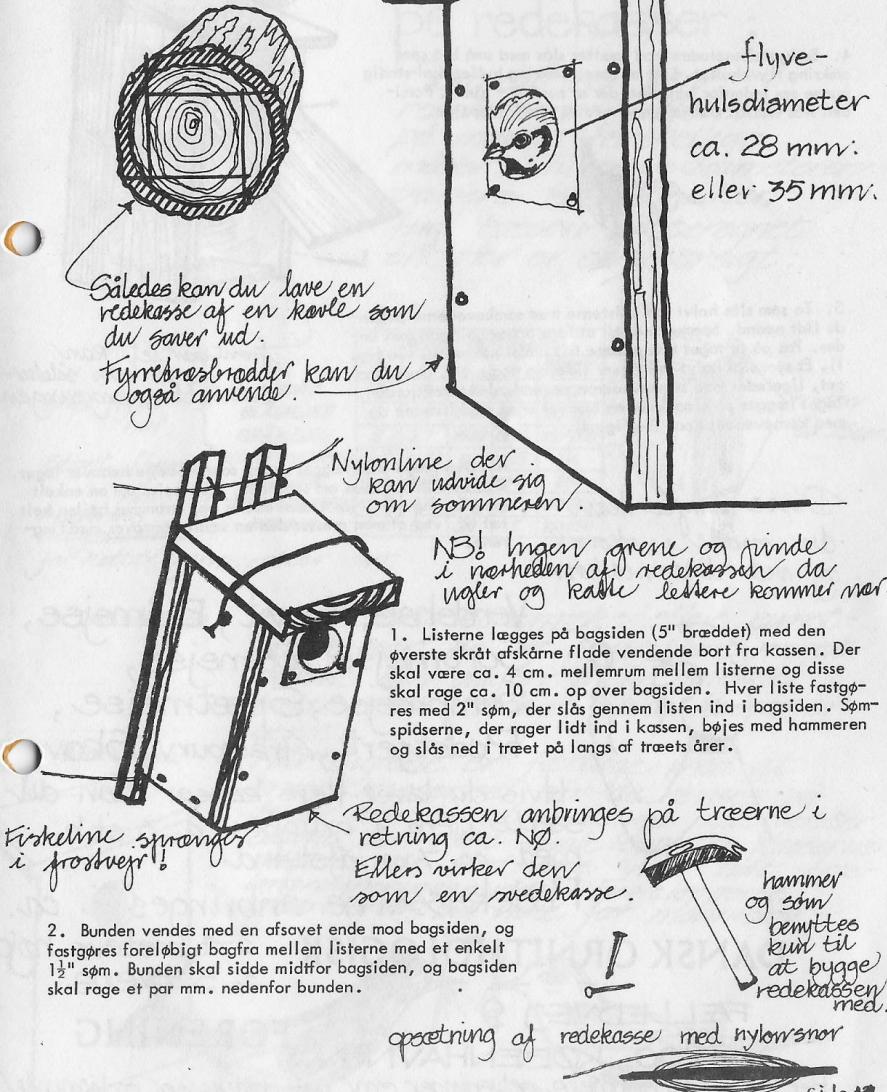

BEAUFORTS VINDSTYRKE SKALA

Beaufort-vindstyrke	Sø-benævnelse	Naturen	Meter pr. sekund
0	Stille	Røgen stiger lige op	0 - 0,2
1	Svag vind	Røgen afbøjes, men vindfløjle reagerer ikke	0,3 - 1,5
2	Flov vind	Vimpler løftes og vinden føles	1,6 - 3,3
3	Let vind	Vimpler strækkes og blæde i bevægelse	3,4 - 5,4
4	God vind	Større flag strækkes papir o.lign. flyver	5,5 - 7,9
5	Frisk vind	Små løvtræer svoyer der kommer små bølger	8,0 - 10,7
6	Stærk vind	Store grene bevæges telefontråde fløjter	10,8 - 13,8
7	Stiv blæst eller kuling	Hele træer bevæges svært at gå	13,9 - 17,1
8	Hård blæst eller kuling	Kviste og smågrene brækkes af træerne	17,2 - 20,7
9	Stormende blæst eller kuling	Skorsteone og tagsten aftrives	20,8 - 24,4
10	Storm	Træer rives op med rod, grene knakker	24,5 - 28,4
11	Stærk storm	Omfattende skader på huse	28,5 - 32,6
12	Orkan	Enorme ødelæggelser	32,7 og over

Side 10

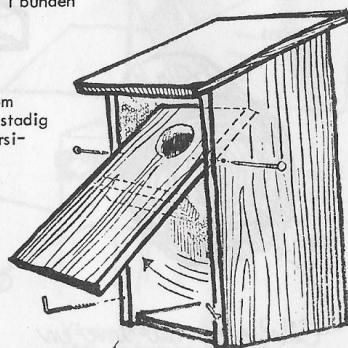
REDEKASSER

Side 11

3. Sidevæggene (de to 4" brædder) lægges i hakket mellem bunden og bagsiden, så de foroven flytter med bagsiden. Hver væg slås fast med to sørn gennem væggen ind i bunden og tre sørn gennem nagsiden ind i væggen.

4. Beskyttelsespladen mod spættet slås med små blå sørn omkring flyvehullet. Lidt af træet omkring hullet skal stadig kunne ses indenfor metallet (der er rustfrit - zink). Forsiden slås fast til sidevæggene med to sørn i hver side.

5. To sørn slås halvt ind i listerne med sørnhovederne pegerede lidt nedad. Sømmene er til at føre opfængningssnoren under. Pas på at taget kan passere frit under sømmene. (Se fig. 1). Et sørn slås halvt ind i hver sidevæg nogle cm. under taget, ligeledes med sørnhovederne pegerende skræt mod jorden. Taget lægges på plads med en afsavet ende mod listerne og med kernevæddet opad (Se fig. 4).

Denne fugle kan du møde i skoven og ved dine redekasser

Vendehals, Musvit, Blåmejse, Sortmejse, Topmejse, Sumpmejse, Spætmejse, Rødstjert, Gråspurv, Skovtröhv.

Hvis du laver flere kasser kan du sætte dem i grupper: à 3 stk med ca. 7 m. afstand.

Redekasserne anbringes i ca. 3-4 meters højde, i skovene.

DANSK ORNITHOLOGISK FORENING

FÆLLEDVEJ 9

2200 KØBENHAVN N.

Her kan du få nærmere oplysninger om fugle, redekasser og lignende.

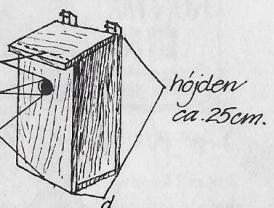
Side 12

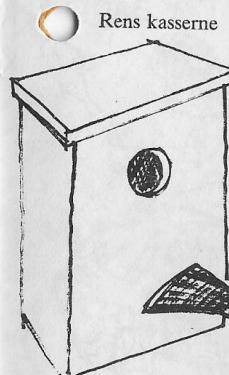
dimensioner på redekasser :

Som du ser kan redekassene udformes på mange forskellige måder. Flyvehulsdiameteren varierer efter hvilken fugl kassen er beregnet til. Her er en oversigt:

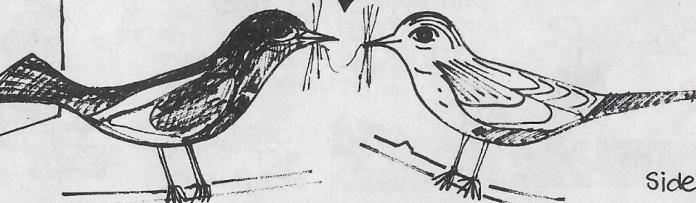
Skema i centimeter				
a	b	c	d	Højde over jorden
5	3,2	15-20	ca 10	150-200
5	2,7	15-20	ca 10	150-200
5	2,7	15-20	ca 10	150-200
6-7	6-8,5	25	ca 15	150
1-2	7-8,5	20-25	10-15	200
0-2	8,5	20	15	170-250
0-2	8,5	20	15	100-150

Trækasser bedst

Rens kasserne

Bruug aldrig keramiske eller kunststofkasser, da de kan blive meget varme om dagen men isende kolde om natten. Tykke kasser er bedst.

Når fuglene er ferdige med at bruge kasserne bør de renses så de er klar til at modtage nye gæster. Skulle der være fugle lopper i kasserne udrydes de små løje ved hjælp af et imprægneringsmiddel. Fuglelopperne interesserer sig ikke for mennesker -

Side 13

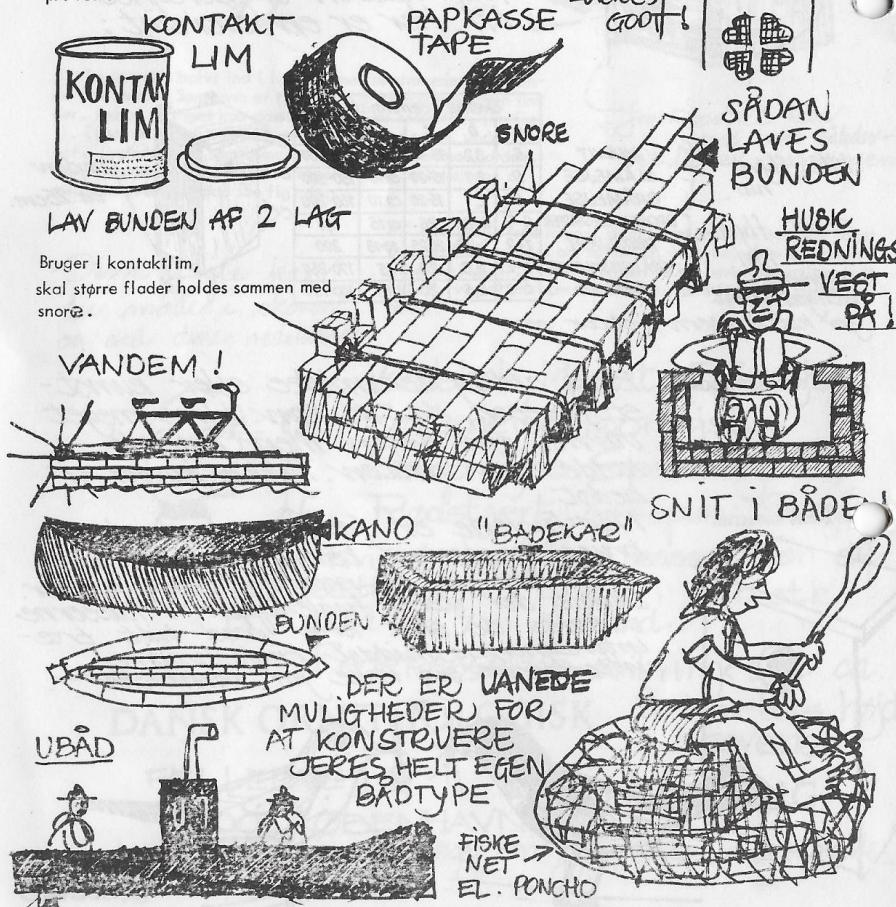
Mælkekartonbåd

Lavpasteuriseret, Homogeniseret, Bør opbevares køligt

I stedet for at smide tomme mælkekortoner, juice, kultur-mælk, etc., ud eller brænde dem, kan man bruge dem til at bygge både af.

Kortonerne skyldes og lukkes med hæfteklammer (+ evt. en klat kontaktlim).

Til at holde kortonnerne sammen kan I bruge kontaktlim eller bredt selvklæbende papkasetape. Kontaktlim koster ca. 20 kr. for en liter. Tapen, 5 cm bredt, koster 12 kr. pr. rulle.

BYG EN PATRULJESAUNA

HUG FØRST EN MASSE BRÆNDE, GRAV ET BÅLSTED OG TÆND ET BÅL.

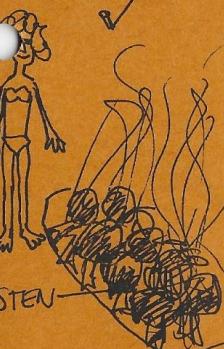
LAV SAMTIDIG ET SKELLET SOM VIST PÅ TEGNINGEN

HÅD I TÅB SÅ LAV EN BENCH SOM VIST

SÅ LÆGGER I ET PAR STORE PRESENNINGER SOM I HAR LEDET TIL LEDIGHEDEN, OVER OG TÆFTER GODT I HJØRNENE

HUSK DOG EN LILLE INDGANG I DET ENE HJØRNE.

PRESENNINGER KOSTER CA 5-10 I DØGNET AT LEJE

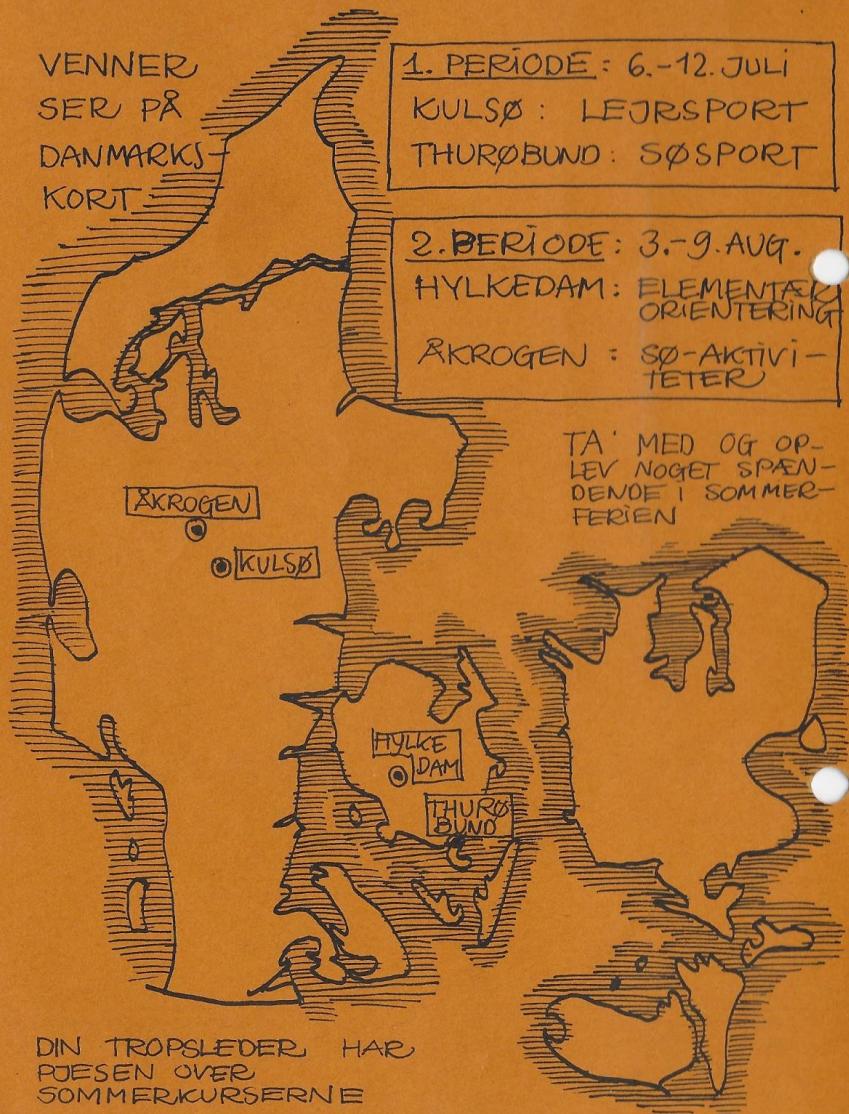

STEN
UNDER BYGNINGEN HAR EN MASSE STORE STEN LIGGET I BÅLET OG ER BLEVET RØDGŁODENDE. HUSK STENENE MÅ IKKE VÆRE PLINT, DE SPRÆNGER OF DE MÅ IKKE VÆRE STØRRE END AT I KAN BÆRE DEM PÅ EN SPADE.

BÆR DE RØDGŁODENDE STEN INDI MIDTEN AF SAUNAEN INDTAG JERES PLADSER, OG HÆLD VAND PÅ STENENE LIOT EFTER LIOT... AH-H-H-!

PL-SOMMERKURSER

VENNER
SER PÅ
DANMARKS
KORT

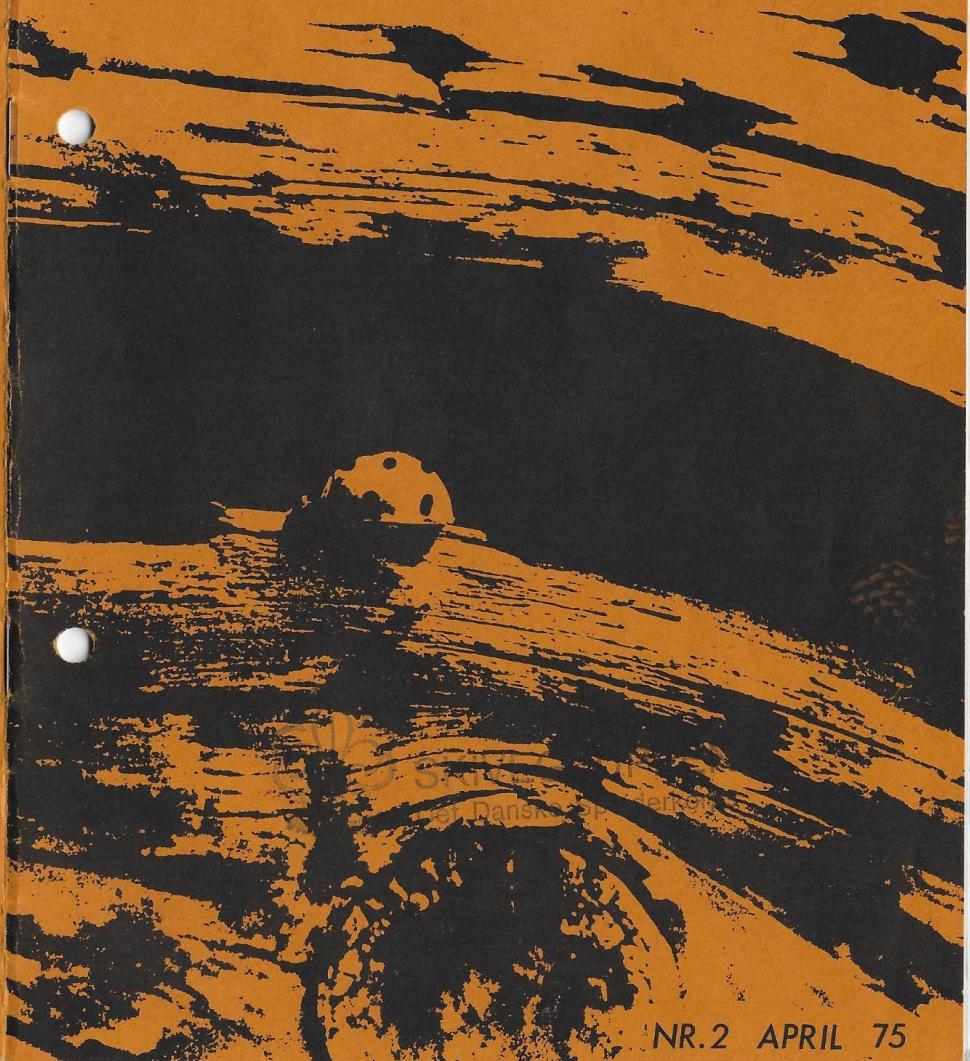

Side 16

tandem

PATRULJELEDERBLAD FOR
DET DANSKE SPEJDERKORPS

NR. 2 APRIL 75

iproffset
flt. øste 1298